

๗๗๗

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๖๙๙๖

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน นายอำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ตามบัญชีแนบท้าย)

อ้างถึง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๔๒๕๘

ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗ กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งทุกสังกัด ใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจุบันใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ รวมทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน (Standards-based curriculum) นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพให้มีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบหลักสูตร และบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อนำสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำหนังสือ “คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑” ขึ้น โดยใช้กรณีศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นกรอบแนวทาง ในการนี้ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ และประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย เหมาะสมกับสมรรถนะของผู้เรียนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ)

หลังจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร.๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑,๓๒ โทรสาร.๐ ๗๕๓๕ ๖๓๗๕

www.nakhonlocal.go.th

“มานะ มานคร มหาศรัทธา”

บัญชีแนบท้าย

หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๖๙๙๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

๑. นายอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ✓
๒. นายอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ✓
๓. นายอำเภอทุ่งใหญ่ ✓
๔. นายอำเภอร่อนพิบูลย์ ✓
๕. นายอำเภอพรหมคีรี ✓
๖. นายอำเภอท่าศาลา ✓
๗. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ✓
๘. นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช ✓
๙. นายกเทศมนตรีเมืองปากพั่น ✓
๑๐. นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง ✓
๑๑. นายกเทศมนตรีเมืองปากพูน ✓
๑๒. นายกเทศมนตรีตำบลทางพูน ✓
๑๓. นายกเทศมนตรีตำบลท่าแพ ✓
๑๔. นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งสัง ✓
๑๕. นายกเทศมนตรีตำบลหินตก ✓
๑๖. นายกเทศมนตรีตำบลทอนหงส์ ✓
๑๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกลาย ✓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๕๒๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและรูปแบบเอกสารหลักสูตร จำนวน ๑ ชุด
๒. คิวอาร์โค้ดไฟล์หนังสือ “คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑” จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗ กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งทุกสังกัด ใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจุบันใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ รวมทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน (Standards-based curriculum) นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพให้มีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบหลักสูตร และบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อนำสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำหนังสือ “คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑” ขึ้น โดยใช้กรณีศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นกรอบแนวทางในการนี้ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ และประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย เหมาะสมกับสมรรถนะของผู้เรียนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๒๑๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

สรุปขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและรูปแบบเอกสารหลักสูตร

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด เกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ และส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ อย่างเหมาะสมตามบริบท ความพร้อม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ ให้ความสำคัญในเรื่อง การมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ฯลฯ

ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน : คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

๒. วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ : อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการ ของชุมชนและของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน

๓. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา (เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) คำอธิบายรายวิชา แนวการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา

ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ควบคู่กับหลักสูตร สถานศึกษาด้วย

๔. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหลักสูตร : เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้มีการพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้อง เหมาะสม โดยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หรือการรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนเสนอ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

๕. นำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา และระเบียบการวัดประเมินผล ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ก็ให้นำ ข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาปรับปรุงร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจนยิ่งขึ้น

๖. จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๗. ใช้หลักสูตรสถานศึกษา : ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปกำหนดโครงสร้างรายวิชาและ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม เป้าหมาย

๘. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร : ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตร อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี คุณภาพและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

๑. ส่วนนำ : ข้อมูลในส่วนนี้ช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน เช่น วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

๒. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา : เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาที่จัดสอนในแต่ละปี / ภาคเรียน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งจำนวนเวลาเรียน หรือหน่วยกิตของรายวิชาเหล่านั้น

๓. คำอธิบายรายวิชา : เป็นรายละเอียดที่ช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรจากรายวิชานั้น ๆ ในคำอธิบายรายวิชาจะประกอบด้วยรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชา (พื้นฐาน/เพิ่มเติม) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นที่สอน คำอธิบายให้ทราบว่าเมื่อเรียนรายวิชานั้นแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ หรือเจตคติอะไร ซึ่งอาจจะบ่งชี้ให้ทราบถึง กระบวนการเรียนรู้หรือประสบการณ์สำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับด้วยก็ได้

๔. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน : เป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ประกอบด้วยกิจกรรม ๓ ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ โดยระบุแนวทางการจัด เวลา และแนวทางการประเมินกิจกรรม

๕. เกณฑ์การจบการศึกษา : เป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะจบการศึกษาในแต่ละระดับโดยพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องสัมพันธ์กับเกณฑ์การจบหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางฯ

การจัดทำรูปเล่ม และการจัดแบ่งจำนวนเล่มของหลักสูตรสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาจะพิจารณาตามที่เห็นสมควร สถานศึกษาควรรวมองค์ประกอบสำคัญทั้ง ๕ ประการข้างต้นไว้ในเล่มเดียวกันทั้งหมด ทั้งนี้ อาจพิจารณาแยกเล่มหลักสูตรแต่ละระดับก็ได้ เช่น แยกหลักสูตรระดับประถมศึกษา และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาออกจากกันคนละเล่ม ซึ่งสถานศึกษาสามารถพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน ครูผู้สอนจะต้องจัดทำโครงสร้างรายวิชา (รายชื่อหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา) และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งหากสถานศึกษาต้องการจัดทำเป็นเอกสาร ก็สามารถจัดทำเป็นเอกสารประกอบหลักสูตร ไม่จำเป็นต้องไปบรรจุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา เพราะโครงสร้างรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ให้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้แล้วเสร็จ
ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่
ทุก ๆ ปีการศึกษา

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๔๒๕๘
ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

คิวอาร์โค้ดไฟล์หนังสือ
“คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑”

bit.ly/3HkEVwz

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๔๒๕๘
ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
เรื่อง คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. สรุปขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและรูปแบบเอกสารหลักสูตร

bit.ly/3G4XwdZ

๒. คิวอาร์โค้ดไฟล์หนังสือ “คู่มือการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑”

bit.ly/3HkEVwz